

ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ

2024.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ

Издавач

Институт за стандардизацију Србије

Уредник

Татјана Бојанић, в. д. директора

Приредила

Јована Корићанац

Фотографије

Архива ИСС-а
www.freepik.com

Дизајн и графичка обрада

Јасмина Богдановић

Београд, август 2025. године

Адреса: Институт за стандардизацију Србије

Стевана Бракуса 2, 11030 Београд

Кабинет директора: (011) 3409-301

Информациони центар: (011) 6547-293, 3409-310

Продаја стандарда: (011) 6547-496, 3409-335

Телефакс: (011) 7541-257, 7541-938

Е-пошта: infocentar@iss.rs

Интернет-страница: www.iss.rs

ISSN 2466-4529

САДРЖАЈ

О ИНСТИТУТУ.....	2
ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ.....	4
РАД КОМИСИЈА ЗА СТАНДАРДЕ И СРОДНЕ ДОКУМЕНТЕ.....	5
АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА	7
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	16
МАРКЕТИНГ И ПРОМОЦИЈА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ	23
СЕМИНАРИ И ОБУКЕ	26
ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ	29
СЕРТИФИКАЦИЈА И НАЦИОНАЛНИ ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ.....	31
РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	32
ПОДРШКА ИНСТИТУТА БОРБИ ПРОТИВ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ.....	33

Институт за стандардизацију Србије је установа која има статус правног лица и послује према прописима којима се уређује правни положај јавних служби, у складу са Законом о стандардизацији, Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије и Статутом Института. Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

Делатност Института обухвата послове у вези са доношењем, објављивањем, преиспитивањем и повлачењем српских стандарда и сродних докумената, пружање стручне помоћи за примену, односно испуњавање захтева српских стандарда, послове сертификације производа, система менаџмента и особа, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом.

Мисија Института је унапређење услова живота кроз сарадњу свих заинтересованих страна у доношењу и примени стандарда, као и кроз активно учешће у међународној и европској стандардизацији.

Визија Института је успешно пословање привреде и развој целокупног друштва како би се постигла конкурентност на националном и европском тржишту, обезбедио равномеран економски раст, промовисали здравље и безбедност, те постигла одржива будућност.

ЧЛАНСТВО У ЕВРОПСКИМ И МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1950. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1950. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 2017. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 2017. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1985. ГОДИНЕ

СТАТУС НАЦИОНАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ ОД 2011. ГОДИНЕ

ИНТЕРНА ОРГАНИЗАЦИЈА

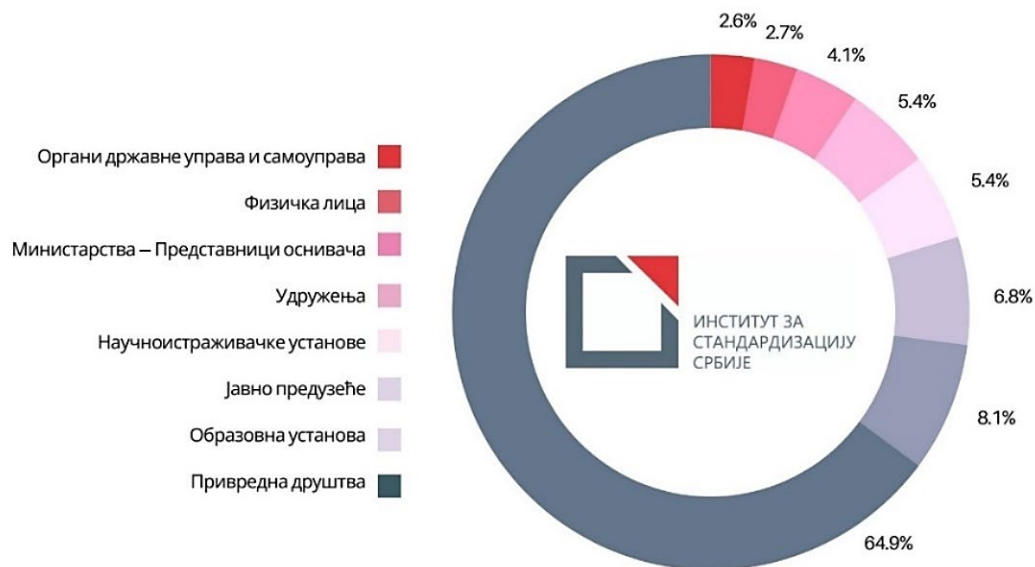
Унутрашња организација Института уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту. Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, док су две јединице ван састава сектора.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту предвиђено је 51 радно место, на која се распоређује укупно 61 запослени. Дана 31. децембра 2024. године у Институту је било 58 запослених на неодређено време и двоје запослених на одређено време, због повећаног обима посла. На одређено време током 2024. године ангажована су укупно два извршиоца у Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг, због повећаног обима посла.

У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови. Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати. На дан 31. децембра 2024. године Институт је имао 77 редовних чланова и три представника оснивача.

У 2024. години у Институт су учлањена два нова члана: једно физичко и једно правно лице.

РАД КОМИСИЈА ЗА СТАНДАРДЕ И СРОДНЕ ДОКУМЕНТЕ

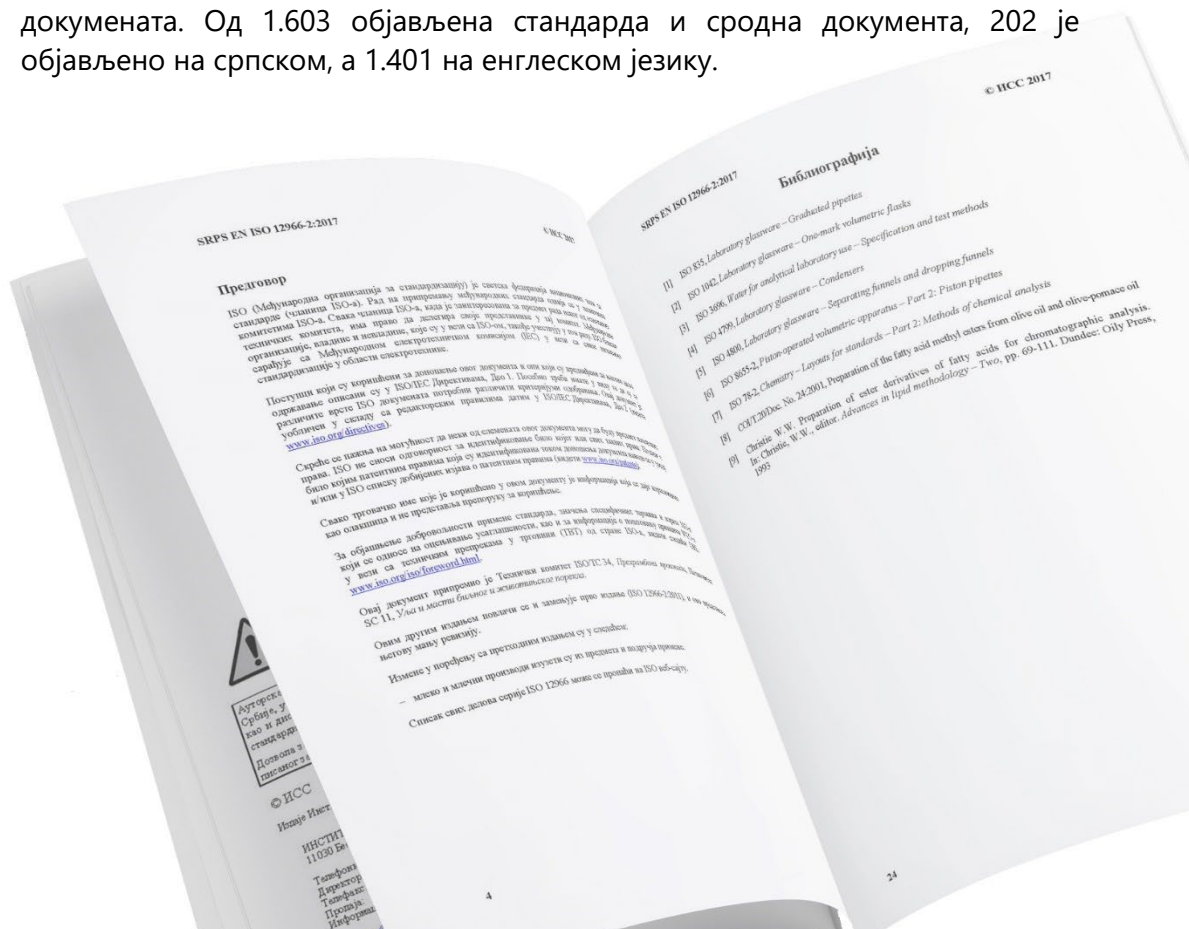
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ 2024.

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе.

Комисије за стандарде су основна техничка радна тела.

Према стању регистра комисија за стандарде и сродне документе, у 2024. години у Институту је било укупно 166 комисија, од којих је 121 комисија (као и 11 поткомисија за стандарде) у општим областима стандардизације, а 45 у областима електротехнике, телекомуникација и информационих технологија. У 2024. години одржано је укупно 318 састанака.

У 2024. години Институт је објавио 1.603 српска стандарда и сродна документа, а истовремено је повукао 1.177 српских стандарда и сродних докумената. Од 1.603 објављена стандарда и сродна документа, 202 је објављено на српском, а 1.401 на енглеском језику.

Од 202 објављена стандарда и сродна документа на српском језику, 192 стандарда и сродна документа је донето преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда, односно сродних докумената методом превођења, док су три стандарда донета као изворни српски стандарди.

Од 1.401 објављеног стандарда и сродног документа на енглеском језику, 119 стандарда и сродних докумената је настало преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда, односно сродних докумената методом прештампавања, а 1.282 методом проглашавања. Осим тога, у 2024. години је израђено укупно 1.525 нацрта стандарда и 1.351 дефинитивни текст нацрта стандарда. У 2024. години, на српском и енглеском језику, преузето је укупно 1.603 европских стандарда и сродних докумената.

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
Нацрт стандарда	219	213	927	1.312	1.146	1.525
Дефинитивни текст нацрта стандарда	217	187	1.266	1.165	1.483	1.351
Стандард	221	202 ¹⁾	1.223	1.401	1.444	1.603

¹⁾ На укупан број треба додати и 5 исправки стандарда..

ДЕВЕДЕСЕТ ГОДИНА СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ У СРБИЈИ

Институт за стандардизацију Србије је 2024. године обележио значајан јубилеј – 90 година стандардизације у Србији. Тим поводом, организоване су бројне активности у циљу подизања свести о важној улози стандардизације у различитим секторима. Централни догађај била је свечана академија одржана 10. октобра у Ректорату Универзитета у Београду.

Поштанском марком ИСС започео обележавање значајног јубилеја

Објављивањем поштанске марке обележен је почетак прославе 90 година стандардизације у Србији. На марки је приказан професор Душан Томић, некадашњи декан Техничког факултета у Београду и председник Удружења инжењера и архитеката. Захваљујући његовој иницијативи, 16. септембра 1934. године основан је Југословенски национални комитет за нормализацију (ЈНКН), чиме су постављени темељи стандардизације у нашој земљи.

Јавни конкурс за израду видео-клипа о значају коришћења стандарда

Институт за стандардизацију је 2024. позвао све заинтересоване младе од 18 до 25 година да учествују у наградном конкурс за израду видео-клипова на тему значаја коришћења стандарда. Задатак је био да осмисле како би свет изгледао без стандарда, а осим тема као што су друштвена одговорност, системи менаџмента, приступачност, животна средина, међународна трговина, оцењивање усаглашености, производи широке потрошње и слично, аутори су могли да се позабаве темом у вези са 90 година стандардизације на нашим просторима или неком другом тренутно актуелном темом. Најуспешнији у овом изазову били су Марија Бркић, Вања Дринић, Данило Трифуновић и Марко Алиломов, млади аутори који су кроз своје видео-клипове креативно показали значај стандарда у свакодневном животу. Награде су им уручене 10. октобра 2024. године на Свечаној академији „90 година стандардизације“.

В. д. директора Института са добитницима награда на конкурс за израду видео-клипова о значају коришћења стандарда

Панел-дискусија

„Стандардизација – Од потребе до подстицаја за иновације и едукацију”

Иницијативу за оснивање првог тела за стандардизацију покренуло је Удружење југословенских инжењера и архитеката 1934. године, са деканом Техничког факултета у Београду и председника Удружења професора Душана Томића на челу. Оснивачка скупштина Југословенског комитета за нормализацију одржана је 16. септембра 1934. године у сали број 98 данашњег Електротехничког факултета. Тим поводом истог дана, на истом месту, девет деценија касније одржана је панел-дискусија „Стандардизација – Од потребе до подстицаја за иновације и едукацију”. Панел-дискусији, коју је модерирао професор др Милош Јелић, присуствовали су представници факултета и организација са којима Институт сарађује.

На овом месту 16. септембра 1934. године формиран је Југословенски национални комитет за нормализацију који је тада имао улогу националног тела за стандарде. Данас се пословима стандардизације бави Институт за стандардизацију Србије.

16. септембар 2024. године

Учесници панел-дискусије

Свечана академија

У четвртак, 10. октобра 2024. године, у Ректорату Универзитета у Београду одржана је Свечана академија поводом обележавања 90 година стандардизације у Србији. Овај значајан догађај отворен је химном Србије у извођењу хора „Обилић“, који је атмосферу учинио још свечанијом у присуству бројних уважених гостију из земље и иностранства. Академију су такође својим присуством употпунили државни секретар Министарства привреде Владимир Арсеновић, који је и отворио ову свечаност, државна секретарка Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Емеше Лалић Урбан, помоћник министра Министарства привреде Никола Витас, директори националних тела за стандардизацију Босне и Херцеговине, Бугарске, Румуније, Северне Македоније, Хрватске, Црне Горе, Чешке Републике, директорка Републичког завода за стандардизацију и метрологију Републике Српске, чланови Скупштине, Управног и Надзорног одбора Института за стандардизацију Србије, директори Акредитационог тела Србије и Дирекције за мере и драгоцене метале, бројни сарадници и запослени Института.

Свечана академија поводом обележавања 90 година стандардизације у Србији

Након срдачне добродошлице и уводних речи модератора, присутнима се обратио мр Иван Крстић, некадашњи директор Института у периоду од 2007. до 2015. године, истакавши значајне догађаје у развоју Института почетком овог века, а затим је в. д. директора Татјана Бојанић у свом говору детаљно изложила напредак и достигнућа у последњих десет година, као и напоре које Институт улаже у модернизацију стандардизације и обезбеђивању њеног значаја у савременом свету.

Обраћање в. д. директора Татјане Бојанић

Централни део свечаности био је посвећен представљању монографије о развоју стандардизације у Србији и њеном значају за развој друштва и привреде током девет деценија. Након тога, гости су имали прилику да виде победничке видео-клипове који су креативно илустровали значај примене стандарда у свакодневном животу.

Традиционално, додељена су признања појединцима и организацијама који су својим залагањем допринели развоју и унапређењу стандардизације у Републици Србији.

Добитници захвалница за унапређење и развој стандардизације у Републици Србији за ову годину су: Соња Гезовић, члан KS A331, *Пошћански саобраћај*, Љиљана Миличић, члан поткомисије за стандарде U071/PKS 1, *Бетон и комбиноване бетоне, армирани бетон и преднапренуте бетон – Цементи и креч*, Мирјана Малешев, члан KS U071, *Бетон и комбиноване бетоне, армирани бетон и преднапренуте бетон*, Наташа Симић, члан KS N020, *Електрични каблови*, Снежана Пантелић, члан KS I1/07, *Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и индустрији*, проф. др Александар Гајић, члан и председник комисије за стандарде и сродне документе KS N004, *Хидрауличне турбине*, проф. др Јован Елазар, члан KS N031, *Електрични уређаји у јојенцијално експлозивним атмосферама*.

Добитници плакета за изузетан допринос развоју и унапређењу стандардизације у Републици Србији јесу Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Акредитационо тело Србије и Дирекција за мере и драгоцене метале.

Добитници захвалница и плакета за унапређење и развој стандардизације у Републици Србији

Свечани део завршен је уз коктел приређен у башти Ректората, где су званице наставиле разговоре у опуштеној атмосфери, размењујући идеје и планове за будућу сарадњу у области стандардизације.

Панел-дискусија „Едукација у стандардизацији“

Панел-дискусија под називом „Едукација у стандардизацији“ одржана је 11. октобра 2024. године у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду, у оквиру обележавања 90 година стандардизације у Србији. Овом важном догађају присуствовали су представници националних тела за стандардизацију из региона, окупљени како би разменили знања и искустава о важности едукације у области стандардизације.

Представници националних тела за стандардизацију на панел-дискусији „Едукација у стандардизацији“

Нови инфо-центар за стандарде у Универзитетској библиотеци

Поводом обележавања девет деценија стандардизације у нашој земљи, Институт за стандардизацију Србије отворио је инфо-центар за стандарде у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“. С обзиром на то да се академска заједница у свом свакодневном раду све више ослања на стандарде, Институт је омогућио приступ комплетној онлајн-бази српских стандарда свим садашњим и будућим корисницима Универзитетске библиотеке.

Отварање инфо-центра у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“

Прва дигитализована изложба о стандардизацији

Изложба о стандардизацији под називом „Из старе штампе“ отворена је у октобру у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“, а затим је у дигиталном облику као портал постављена на интернет презентацију Института. Тиме је омогућен приступ богатом архиву са записима из старе штампе од почетка 20. века, када се стандардизација (нормализација) први пут помиње на овим просторима, као и публикацијама које је национално тело за стандардизацију објавило током прошлог века (дигитализовани

примерци „JUS информација“ од првог броја до броја који је изашао 1983. године, као и JUS билтени од 1950. који су излазили до почетка новог миленијума). Овај портал представља вредан извор за све који желе да истраже историју и развој стандардизације на нашим просторима.

Учесници панела из региона са представницима Института на отварању изложбе о стандардизацији

ГЕНЕРАЛНО ЗАСЕДАЊЕ ISO-a 2024: ИСС У САВЕТУ ISO-a

**Представници Института на
Генералном заседању ISO-a**

Генерално заседање ISO-a ове године одржано је у Картахени (Колумбија). Овај догађај окупио је светске лидере, стручњаке из индустрије и иноваторе како би се бавили неким од највећих изазова нашег времена. Под темом „Breaking Boundaries“, догађај је био усмерен на јачање глобалне сарадње, унапређење одрживог развоја и промовисање инклузивности у међународној стандардизацији. Током четири

дана, учесници су истраживали кључне теме попут климатске отпорности, вештачке интелигенције (AI), људског капитала и реформе управљања, наглашавајући кључну улогу међународних стандарда у обликовању одрживијег и праведнијег света.

Поред стручних дискусија, одржани су и важни састанци на којима су донете одлуке кључне за будућност стандардизације. Један од најзначајнијих догађаја био је избор новог председника ISO-a, који ће своју дужност почети да обавља 2026. године, и чланова Савета.

Посебан успех постигла је Татјана Бојанић, в. д. директора Института за стандардизацију Србије, која је изабрана за чланицу Савета ISO-a, група 4. Она је добила највећи број гласова од три кандидата у овој групи. Овај избор представља значајно признање за Институт и још једном потврђује стручност и посвећеност на међународном нивоу.

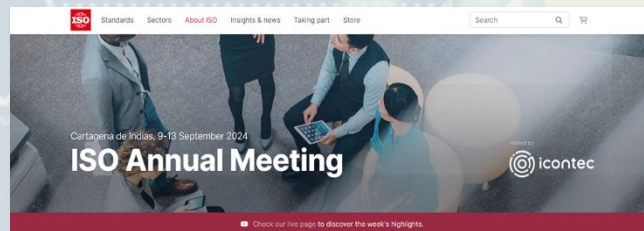
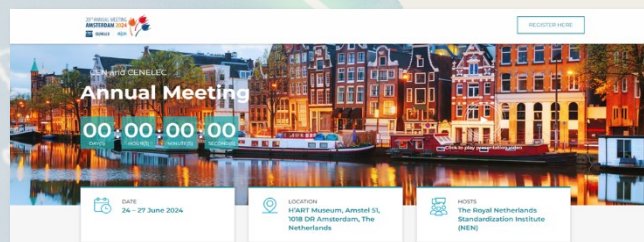
**В. д. директора Института Татјана Бојанић са
представницима Египатске организације за
стандардизацију и квалитет (EOS)**

УЧЕШЋЕ НА ЗАСЕДАЊИМА МЕЂУНАРОДНИХ И ЕВРОПСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

Током 2024. године представници Института учествовали су на свим генералним заседањима европских и међународних организација за стандардизацију.

Представници Института учествовали су на:

- ▶ 60. генералној скупштини CEN-а, 66. генералној скупштини CENELEC-а, 16. заједничком заседању Генералне скупштине CEN/CENELEC-а и заседању Административног одбора CEN-а, одржаним од 25. до 27. јуна 2024. године, у Амстердаму, Краљевина Холандија;
- ▶ 46. заседању Генералне скупштине ISO-а и 58. заседању Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), одржаним од 9. до 13. септембра 2024. године, у Картахени, Република Колумбија;
- ▶ 88. заседању Генералне скупштине IEC-а, одржаном од 21. до 26. октобра 2024. године, у Единбургу, Шкотска, Уједињено Краљевство.

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИНСТИТУТА У РАДУ ТЕХНИЧКИХ РАДНИХ ТЕЛА МЕЂУНАРОДНИХ И ЕВРОПСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ

Учешће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију је изузетно значајно, јер на тај начин стичу неопходно искуство и представљају интересе Републике Србије у области стандардизације. Током 2024. године представници Института учествовали су на следећим састанцима техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију:

- ▶ Члан Комисије за стандарде KS U250-2 учествовао је на следећим онлајн-састанцима: CEN/TC 250/SC 2, CEN/TC 250/SC 2, CEN/TC 250/SC 2/WG3 и CEN/TC 250/SC 2/WG3.
- ▶ Члан Комисије за стандарде KS U250-3,4,9 учествовао је на следећим састанцима: CEN/TC 250/SC 3/WG 22 (одржан у Лисабону, Португал) и CEN/TC 250/SC 3/WG 22 (одржан у Хаселту, Белгија).
- ▶ Чланица Комисије за стандарде KS U250-3,4,9 учествовала је на пленарном онлајн-заседању CEN/TC 250/SC 3.
- ▶ Члан Комисије за стандарде KS M199 учествовао је на онлајн-састанку радне групе и пленарном заседању CEN/TC 433.
- ▶ Чланица Комисије за стандарде KS A331 учествовала је на 57. пленарном заседању CEN/TC 331 које је одржано у Паризу (Француска).
- ▶ Члан Комисије за стандарде KS U250-1,8 учествовао је на следећим састанцима: CEN/TC 250/SC 8 (Солун, Грчка), CEN/TC 250/SC 8 (онлајн-састанак), CEN/TC 250/SC 8 (Љубљана, Словенија).
- ▶ Чланица Комисије за стандарде KS U163 учествовала је на онлајн-састанку ISO TC 163 / SC1 / WG 22.
- ▶ Чланица Комисије за стандарде KS Z183 учествовала је на састанцима CAG/ISO TC 323 и ISO/TC 323.
- ▶ Члан Комисије за стандарде KS A207 учествовао је на 8. пленарном заседању CEN/TC 467 (онлајн).
- ▶ Председница Комисије за стандарде KS CASCO редовно је учествовала на

састанцима следећих комитета:
ISO/TC 176, ISO/TC 176/ SC 2 WG 29,
ISO/CASCO и ISO/TC 283.

- ▶ Председник Комисије за стандарде KS A207 учествовао је на Пленарном заседању ISO/TC 207.
- ▶ Члан Комисије KS E034-9 учествовао је на састанцима ISO/TC 34/SC 9 WG 3,6 и 31; WG 31 и WG 6.
- ▶ Члан Комисије KS Z076 учествовао је на пленарном заседању ISO/TC 194.
- ▶ Председник Комисије KS A292 учествовао је на пленарном заседању ISO/TC 292.
- ▶ Чланица Комисије KS N210 учествовала је на састанцима CLC/TC 210 одржаним у Даблину (Ирска), Стокхолму (Шведска) и онлајн.
- ▶ Члан Комисије KS N023 учествовао је на онлајн-састанку CLC/TC 69.
- ▶ Чланица Комисије KS N009 учествовала је на онлајн-састанку IEC TC 9/WG 40.
- ▶ Три чланице Комисије KS N010 учествовале су на онлајн-састанцима IEC TC 10.

- ▶ Члан Комисије KS N013 учествовао је на онлајн-састанку IEC TC 13/JWG 16.
- ▶ Члан Комисије KS N022 учествовао је на онлајн-састанку IEC TC 22/SC 22F/WG 43.
- ▶ Члан Комисије KS N032 учествовао је на онлајн-састанцима IEC TC 32/SC 32B/MT 8 и IEC TC 32/SC 32B/MT 9.
- ▶ Чланица Комисије KS N014 учествовала је на онлајн-састанцима IEC TC 38/JWG 55 и IEC TC 38/WG 37.
- ▶ Члан Комисије KS N040 учествовао је на онлајн-састанку IEC TC 49/WG 7.
- ▶ Председник Комисије KS N057 учествовао је на састанцима IEC TC 57 (Единбург, Шведска) и IEC TC 57/WG 14 (онлајн).
- ▶ Члан комисија KS N057 и KS N094 учествовао је на онлајн-састанцима IEC TC 57/WG 10, IEC TC 57/WG 17 и IEC TC 95/WG 2.
- ▶ Члан Комисије KS N057 учествовао је на онлајн-састанцима IEC TC 57/WG 13 и IEC TC 57/WG 14.
- ▶ Члан Комисије KS N061 учествовао је на онлајн-састанку IEC TC 61/SC 61D/MT 19.

Учешће на осталим међународним скуповима

- ▶ Руководилац Одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај присуствовала је стручном скупу Регионални састанак: „Представљање налаза из оцењивања у грађевинском сектору“, одржаном 19. и 20. марта 2024. године у Скопљу, Северна Македонија.
- ▶ Руководилац Сектора за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност учествовао је на стручном скупу „ISO пројекат за развој модела за оцену дигиталне зрелости“, одржаном 28–29. новембра 2024. године, у Женеви, Швајцарска.
- ▶ Директор Института заједно са представником Министарства унутрашњих послова, Одсека за пројекте и донације у области заштите и спасавања и професором на Факултету безбедности, учествовале су на стручном скупу „Kick off meeting“ за пројекат INTERREG IPA ADRIION, RECIPE 2024, одржан 25–26. новембра 2024. године, у Вуковару, Република Хрватска.
- ▶ Представник Института присуствовао је онлајн-састанку „CEN-CENELEC SME Working Group (SME-WG)“, одржаном у априлу 2024. године.
- ▶ Руководилац Одељења за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи и координаторка међународне сарадње присуствовале су онлајн-састанцима „Working Party 6: Team of Specialists on Gender-Responsive Standards“, одржаним 7. фебруара и 5. јуна 2024. године.

Одржана радионица о техничким правилима за прикључење корисника на нисконапонску и средњенапонску мрежу

У оквиру наставка сарадње са Немачким удружењем за електричне, електронске и информационе технологије (VDE) и у организацији Немачке организације за међународну сарадњу (GIZ RS), у Институту за стандардизацију Србије (ИСС) 5. децембра 2024. године одржана је радионица посвећена представљању и промоцији преведених докумената о техничким правилима за прикључење корисника на нисконапонску и средњенапонску мрежу.

Представница VDE Форума за мрежне технологије и рад мрежа (VDE FNN) говорила је о актуелном статусу немачких докумената, спроведеним и планираним изменама, и још једном потврдила отвореност за наставак сарадње. Представници Електродистрибуције Србије изложили су процедуре прикључења, техничке стандарде и мрежне кодове у Србији, као и планове за њихову адаптацију у складу са европским мрежним кодовима.

Радионици су такође присуствовали чланови Стручног савета за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација те чланови националних комисија за стандарде, уз онлајн-учешће експерата TSO Stromnetz из Берлина, који су поделили искуства о управљању дистрибуираним изворима енергије.

Учесници радионице о техничким правилима за прикључење корисника на нисконапонску и средњенапонску мрежу

РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Привредницима из Републике Српске омогућен приступ преводима српских стандарда

Свим привредницима, пословним људима, али и студентима, професорима и ђацима у просторијама Републичког завода за стандардизацију и метрологију Републике Српске у Бањалуци на располагању су постојећи и будући преводи стандарди које доноси национално тело за стандардизацију Републике Србије.

Важност доступности стандарда за две привреде које већ годинама успешно сарађују истакла је в. д. директора Института, Татјана Бојанић, која је на свечаном отварању нагласила да ће и будући преводи стандарда бити доступни корисницима инфо-центра у Бањалуци.

Отварању је присуствовао и Александар Тодоровић, директор Института за стандардизацију Босне и Херцеговине.

Инфо-центар у Бањалуци је један од осамнаест инфо-центара које је ИСС отворио за заинтересоване кориснике.

Представници националних тела за стандардизацију Републике Српске, Босне и Херцеговине и Републике Србије на отварању новог инфо-центра у Бањалуци

ГОДИНУ ДАНА УСПЕШНЕ САРАДЊЕ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ И БЕОГРАДСКОГ САЈМА

Сарадња Института за стандардизацију Србије и Београдског сајма започела је крајем 2023. године учешћем Института на 18. међународном сајму енергетике и 19. сајму екологије и заштите животне средине и природних ресурса.

Темом „Стандарди и екологија“ на отварању другог дана предавања на Сајму екологије и енергетике, Институт је започео учешће на бројним сајамским манифестацијама у 2024. години.

Почетак фебруара је обележио „Balkan Textile“, а крај месеца чувена манифестација „Међународни сајам туризма“, на којој је национално тело за стандардизацију учествовало са темом „Стандарди у туризму“.

Април је обележио Сајам грађевинарства, који је захтевао посебну припрему запослених. Наиме, поред богатог програма за посетиоце и излагаче, запослени Института су креирали и тематске дане, те је један од њих био резервисан за еврокодове.

„Инспиришемо развој” био је назив овогодишњег Сајма технике, у оквиру којег је Институт учествовао са темом „Преузимање VDE стандарда који се односе на техничка правила за прикључење постројења корисника на нисконапонску и средњенапонску мрежу”.

Извор фотографије:

<https://sajam.rs/sr/енергетика-и-екологија-од-понедељка-14>

Како је прошле године Институт започео сарадњу са Сајмом учешћем на Екосајму, баш тим догађајем је ове године и завршио учествовање на сајамским манифестацијама.

Сарадња националног тела за стандардизацију и Београдског сајма, на задовољство обеју страна, биће настављена и у наредној години, а о свим предстојећим догађајима на којима ће Институт учествовати посетиоци сајма биће благовремено обавештени.

Представници Института са посетиоцима на Београдском сајму

БИЛТЕН „СТАНДАРДИЗАЦИЈА“

Објављена су четири броја билтена „Стандардизација“.

ЕЛЕКТРОНСКЕ ЗБИРКЕ И ПУБЛИКАЦИЈЕ

Припремљена је и промовисана нова *мини е-збирка SRPS сјангарда* из области сајбер-безбедности;

припремљене су и објављене на веб-страници Института две промотивне публикације:
Сјангарди у обласји саобраћајне сјнализације и ојреме јуја (новембар 2024),
 као и приручник *Сисјем менаџмента безбедношћу информација – Прајјичне смернице за МСП* (децембар 2024);

ИСС НОВОСТИ

Редовно се дистрибуира информативно електронско гласило Института (ИСС Новости) на месечном нивоу, са вестима о најновијим догађајима у националној и међународној стандардизацији, текстовима о објављеним стандардима на српском језику, најпродаванијим стандардима и новим обукама.

Укупно је одржано 40 комерцијалних обука (23 онлајн, 15 уживо, 2 комбиноване), као и 9 обука са бесплатним учешћем (2 онлајн, 5 у Институту и 2 хибридне). На свим обукама одржаним у организацији Института у 2024. години присуствовало је више од 706 учесника. На комерцијалним обукама присуствовало је 369 учесника, док је на бесплатним вебинарима присуствовало више од 337 учесника.

Одржани су следећи комерцијални вебинари и семинари:

- ▶ Методологија интерне провере према захтевима стандарда SRPS EN ISO 19011:2018, вебинар реализован два пута;
- ▶ Семинар Сајбер хигијена;
- ▶ Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, дводневни вебинар, реализован пет пута;
- ▶ Припрема за полагање стручног испита за безбедност и здравље на раду, четвородневни вебинар и једнодневни семинар – хибридно реализовани четири пута;
- ▶ Тумачење захтева стандарда ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену, дводневни семинар и дводневни вебинар, реализовани по два пута;
- ▶ Процена ризика од катастрофа и планови заштите и спасавања, петодневна лиценцирана стручна обука, петодневни семинар реализован три пута;
- ▶ Једнодневни семинар „Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену“;
- ▶ Интерне провере система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, дводневна обука, реализована четири пута, два пута семинар и два пута вебинар;

БЕЗБЕДНОСТ МЕДИЦИНСКИХ СРЕДСТАВА КРОЗ ПРИМЕНУ АНАЛИЗЕ РИЗИКА

Привредна комора Србије је у сарадњи са Институтом за стандардизацију Србије 1. марта 2024. године реализовала семинар за произвођаче и овлашћене представнике произвођача медицинских средстава на тему примене анализе ризика код медицинских средстава.

Предавачи су били професори Јелена Ђуриш, Анђелија Маленовић и Ана Протић са Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, са Катедре за аналитику лекова и Катедре за фармацеутску технологију и козметологију и сарадници Института за стандардизацију Србије Александар Шишковић и Драган Јовић, уз учешће 160 слушалаца.

- ▶ Једнодневни вебинар „Како ускладити пословање са захтевима новог Закона о безбедности здравља на раду“;
- ▶ Интерне провере према стандардима SRPS ISO 9001:2015 и SRPS ISO/IEC 19011:2018, дводневни семинар реализован три пута;
- ▶ Интерне провере интегрисаног система менаџмента SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018, четвородневни семинар реализован једном;
- ▶ Технике процене ризика у складу са SRPS EN IEC 31010:2019 – Основни ниво и Виши ниво, дводневни вебинари, реализован по једном;
- ▶ Онлајн-радионица: Ризици и прилике у лабораторијама, једнодневни вебинар реализован два пута;
- ▶ Дводневни вебинар „Тумачење и практична примена захтева стандарда SRPS EN ISO/IEC 17065:2016“;
- ▶ Интерна провера система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2022 (практична онлајн-обука), дводневни вебинар;
- ▶ Интерне провере интегрисаног система менаџмента SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018, тродневни семинар;
- ▶ Ефективност интерне провере према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, једнодневни семинар;
- ▶ Једнодневни семинар „Нови Правилник о радио-опреми, нове ЕУ директиве, захтеви и стандарди“ са демонстрацијом испитивања;
- ▶ Спровођење интерних провера према SRPS ISO/IEC 17025:2017 (практична обука за извођење интерних провера), једнодневни семинар.

Поред комерцијалних, реализовани су и следеће бесплатне обуке и скупови:

- Сајбер-хигијена, једнодневни семинар релизован три пута;
- Сајбер-безбедност, једнодневни вебинар;
- Заштита података о личности – стандарди, европска регулатива, законодавство и изазови у пракси, једнодневни семинар;
- Стручна обука за студенте Факултета безбедности – једнодневни семинар;
- Измене стандарда за системе менаџмента, хибридни семинар и вебинар;
- Вештачка интелигенција (AI) – дилеме развоја система менаџмента, једнодневни вебинар;
- Хибридни семинар/вебинар за чланове комисија за стандарде.

Једнодневна обука „Заштита података о личности“

ЕДУКАЦИЈА КОЈА ЈЕ ПРЕВАЗИШЛА ОЧЕКИВАЊА ОРГАНИЗАТОРА

Препуна сала Института угостила је близу 50 заинтересованих полазника. Овај пут у сарадњи са Унијом послодаваца Србије, чији су се чланови радо одазвали позиву за едукацију, тј. једнодневној обуци „Заштита података о личности – стандарди, европска регулатива, законодавство и изазови у пракси“. Обука је била намењена свима који су у својим организацијама задужени за заштиту података о личности, али и руководиоцима организација, HR менаџерима, особама задуженим за системе менаџмента, а циљ да се упознају са основним појмовима у вези са приватности и заштитом података о личности, као и месту заштите података о личности у бројним стандардима, попут ISO/IEC 29100, ISO/IEC 27001, ISO/IEC 27701, ISO/IEC 27018.

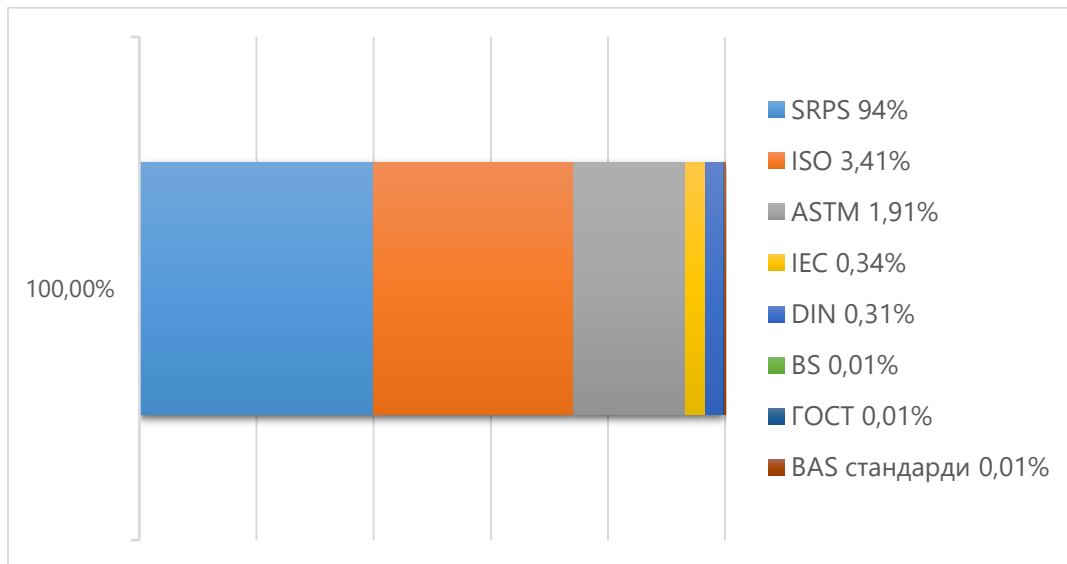
Велики одзив учесника је веома важан за Институт, који се труди да кроз различите обуке укаже на значај стандарда присутних у бројним законским регулативама.

Предавачи Виолета Нешковић-Поповић (ИСС) и др Радослав Раковић (ИМС Енергопројект)

ПРОДАЈА СТАНДАРДА И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ 2024.

*Приходи остварени продајом стандарда и
сродних докумената 27.056.146,80 динара*

ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

Годишња претплата на онлајн-читање стандарда по уговору

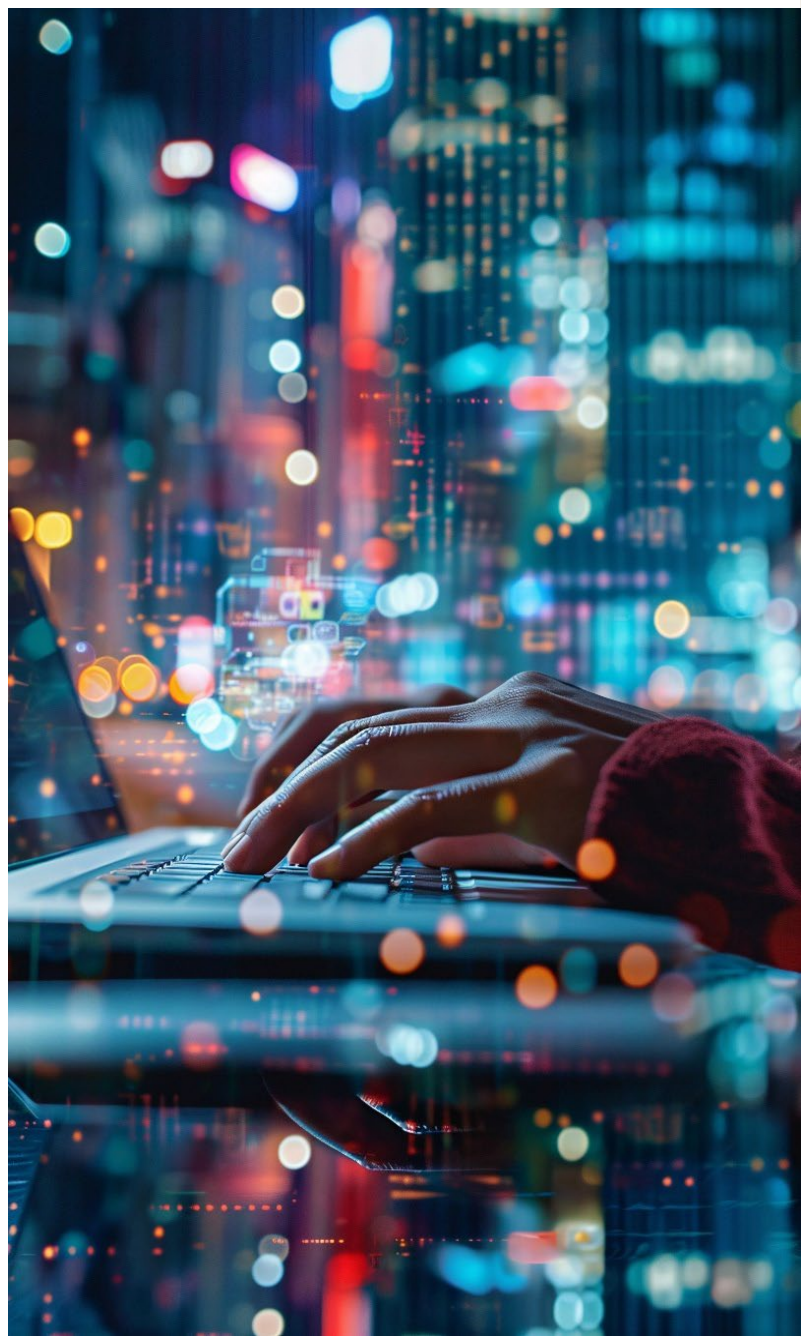
Закључено је укупно 22 уговора за једно-годишњи онлајн-приступ бази података која садржи комплетне текстове свих српских стандарда и сродних докумената.

Тумачење српских стандарда и сродних докумената

У 2024. години, Институт је издао 5 тумачења и 30 мишљења у вези са српским стандардима, и то 5 тумачења и 17 мишљења у Сектору за опште области стандардизације и 13 мишљења у Сектору за електротехничку стандардизацију.

Превођење стандарда и других публикација на захтев корисника

Преведен је 31 стандард, од којих је девет објављено као SRPS стандарди. Такође, преведена је и публикација ISO/IEC 27001, ISMS – A Practical Guide for SMEs Handbook.

СЕРТИФИКАЦИЈА

СТ ИСС је у 2024. спровео активности неопходне за обнављање акредитације обухватајући оцењивање ИСС-а које је спровео АТЦ кроз осведочење на надзорној провери код клијента Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад, и кроз оцењивање на локацији Института. Како би се одржала и појачала компетентност у 2024. години, спроведене су обуке за провераваче запослене у ИСС-у за проверу система менаџмента према SRPS EN ISO 14001. Реализоване су и интерне обуке и састанци сертификационог особља и проверавача како би се анализирали налази са екстерне провере и освежила знања подизања компетентности уопште. Услуге сертификације су промовисане на обукама одржаним у ИСС-у, а нарочито на сајмовима у Београду на којима се ИСС презентовао (сајмови туризма, грађевине, енергетике, екологије). Спроведена је друга надзорна провера за три система менаџмента (SRPS EN ISO 9001, SRPS EN ISO 14001 и SRPS EN ISO 45001) код клијента Институт за заштиту на раду, Нови Сад. Код клијента Информативни центар за пословну стандардизацију и сертификацију, Нови Сад, спроведена је прва надзорна провера другог сертификационог циклуса за систем менаџмента – SRPS EN ISO 9001. Уговорене су сертификације код два нова клијента, а за системе менаџмента према стандарду – SRPS EN ISO 9001 и SRPS EN ISO 45001. Сертификационе активности за нове клијенте ће се обавити у наредној години. Ради очувања непристрасности у процесу сертификације Комисија за непристрасност одржала је седницу у децембру и једногласно је потврдила непристрасност у раду СТ ИСС. Кроз интерну проверу, преиспитивање које је реализовало руководство и интерне обуке, спроведене су активности на одржавању и унапређењу система менаџмента СТ ИСС.

РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ

У 2024. години спроведено је опсежно истраживање кроз организацију састанака са релевантним телима у вези са развојем знака усаглашености (Привредна комора Србије, СТ Квалитет Ниш д.о.о, лабораторије Профилаб, Института ЦИС) као кроз непосредан разговор са потенцијалним клијентима. Дискусије су вођене у вези са производима/услугама подобним за примену знака, могућим бенефитима за клијента, поступку доделе и значају знака у пракси и др. Закључак је да недостаје одговор у вези са бенефитом који би корисник знака имао, а што је био примарно предмет интересовања потенцијалних клијената.

РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ 2024.

Приходи (РСД)

УКУПАН БУЏЕТ	БУЏЕТСКИ ПРИХОДИ	СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
182.310.328	137.616.300	44.694.028

Расходи (РСД)

УКУПНИ РАСХОДИ	БУЏЕТСКА СРЕДСТВА	СОПСТВЕНА СРЕДСТВА
182.001.604	137.616.300	44.385.304

ПОДРШКА ИНСТИТУТА БОРБИ ПРОТИВ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Поводом Међународног дана жена, Институт за стандардизацију Србије организовао је хуманитарну акцију у знак подршке Саветовалишту против насиља у породици. Институт је, како би помогао раду три сигурне куће и једном вртићу, издвојио средства за плаћање једног месечног рачуна за струју.

Саветовалиште против насиља у породици је великом броју жена и деце помогло да превазиђу кризе и тешке околности у којима су се нашли. Пружајући комплетну подршку жртвама насиља кроз правне савете и обезбеђивање смештаја у сигурним кућама, у којима гарантује њихову безбедност, опоравак, подршку и стручну помоћ, Саветовалиште охрабрује жртве насиља да након напуштања сигурне куће изграде бољи и квалитетнији живот. Малишанима предшколског узраста на располагању је вртић, а школарцима оближње школе како би се њихово образовање несметано одвијало.

Институт с великом пажњом прати дешавања у друштву и организује хуманитарне акције за оне којима је помоћ најпотребнија. Поред средстава која је наменио за помоћ жртвама насиља у породици, Институт је, не случајно, у својој јубиларној години изнад свега желео да скрене пажњу јавности и допринесе подизању свести о овом проблему са којим се, нажалост, суочава не тако мали број породица.

